

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **H. S., s.r.o.**, IČO: X., so sídlom v S., *zastúpeného advokátom JUDr. J. H., AK so sídlom v B.*, proti odporcovi **Recyklačný fond**, IČO: X., so sídlom v Bratislave, Nobelova č. 8, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **u k l a d á odporcovi konať a rozhodnúť** o žiadosti navrhovateľa zo dňa 24. februára 2005 o vrátenie preplatku zo zálohových platieb na príspevok do Recyklačného fondu za rok 2004 v komodite odpady z kovových obalov vo výške 1 076 014,-- Sk (35 717,121 €) **v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.**

Odporca **je povinný** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 163,28 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. H., advokáta, vedený v U. C. S., a.s., B., číslo účtu X. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľovi sa vracia súdny poplatok vo výške 66,38 € zaplatený v kolkových známkach prostredníctvom Daňového úradu Malacky po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ svojím návrhom zo dňa 28. mája 2007, pôvodne adresovaným Krajskému súdu v Bratislave (ktorý uznesením č.k. 1 S 149/2007-54 zo dňa 12. júna 2009 vec postúpil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu vecne príslušnému) žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť vydať rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa zo dňa 24. februára 2005 o vrátení časti príspevku (preplatku) navrhovateľa zaplateného do Recyklačného fondu za rok 2004 v komodite odpady z kovových obalov vo výške 1 076 014,-- Sk (35 717,121 €), a to v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia; uplatnil si náhradu trov konania.

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že dňa 24. februára 2005 požiadal odporcu o vrátenie preplatku zo zálohových platieb na príspevok do Recyklačného fondu za rok 2004 v komodite odpady z kovových obalov vo výške 1 076 014,-- Sk (35 717,121 €) a v komodite plasty vo výške 264 840,-- Sk (8 791,077 €). Listom zo dňa 01. júna 2005 u odporcu urgoval vydanie rozhodnutia o svojej vyššie uvedenej žiadosti. Odporca listom zo dňa 21. júla 2005 navrhovateľovi oznámil, že jeho žiadosť nemožno akceptovať, pretože nepreukázal materiálny tok odpadov od prevádzkovateľa zariadenia na zber odpadov do zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa ustanovenia § 56 ods. 3 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch). Navrhovateľ reagoval listom zo dňa 18. augusta 2005, v ktorom odporcu upozornil, že na konanie sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) a mal vydať rozhodnutie.

V októbri 2005 bola navrhovateľovi uhradená prevažná časť (88%) poplatku v komodite plasty vo výške 233 059,-- Sk (7 736,141 €); odporca zároveň odmietol navrhovateľovi vrátiť uplatnenú časť príspevku v komodite odpady z kovových obalov, pretože českú spoločnosť V. S., a.s., nie je možné považovať za prevádzkovateľa zariadenia zhodnocovania odpadov podľa ustanovenia § 56 ods. 3 zákona o odpadoch. Podľa názoru navrhovateľa teda o jeho žiadosti zo dňa 24. februára 2005 o vrátenie preplatku na príspevku do Recyklačného fondu v komodite odpady z kovových obalov nebolo vydané rozhodnutie v súlade s § 46 Správneho poriadku. Navrhovateľ zastáva názor, že na konanie sa vzťahuje Správny poriadok (§ 74 zákona o odpadoch), nakoľko nejde o žiadnu z výnimiek zakotvených v ustanovení § 74 ods. 2 zákona o odpadoch.

Navrhovateľ sa nestotožnil s názorom odporcu, že pri žiadosti na vrátenie časti preplatku za odpady z kovových obalov nedodrжал prekluzívnu lehotu na preukázanie vzniku nároku podľa ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o odpadoch. V zmysle citovaného ustanovenia podal žiadosť o vrátenie časti poplatku do Recyklačného fondu zo zálohových platieb, ktorú doložil dokladmi na preukázanie svojich tvrdení uvedených v žiadosti. Doručením žiadosti žalovanému sa začalo konanie podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch. O preklúzii by bolo možné hovoriť v prípade, ak by navrhovateľ nepredložil žiadne doklady preukazujúce oprávnenosť jeho nároku. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie môže byť prevádzkovateľom zariadenia na zhodnocovanie odpadov v zmysle § 56 ods. 3 zákona o odpadoch aj subjekt, ktorý je oprávnený na prevádzkovanie takéhoto zariadenia spôsobom platným v domovskom štáte podľa právnych predpisov tohto štátu a nie podľa zákona o odpadoch platného iba na území Slovenskej republiky. Opačný výklad by diskriminoval podnikateľské subjekty z iných členských štátov Európskej únie, čo je neprípustné.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol návrh zamietnuť; k samotnej otázke dôvodnosti alebo nedôvodnosti vrátenia zaplateného príspevku do Recyklačného fondu sa nevyjadril. Rozhodujúcim pre posúdenie návrhu je posúdenie, či interakcia Recyklačného fondu s platiteľmi príspevkov do Recyklačného fondu pri aplikácii ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o odpadoch podlieha Správnemu poriadku. Ďalšou podstatnou otázkou je, či je možné

Recyklačný fond považovať za správny orgán v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Správneho poriadku. Podľa názoru odporcu Recyklačný fond bol zriadený zákonom o odpadoch ako neštátna právnická osoba, ktorého pôsobnosť a vnútorné pomery sú vymedzené v ustanoveniach § 56 až § 66 zákona o odpadoch, a správnym orgánom v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Správneho poriadku nie je. Subjekty vykonávajúce štátnu správu v odpadovom hospodárstve sú taxatívne vymenované v ustanovení § 67 zákona o odpadoch, medzi ktorými sa však Recyklačný fond nenachádza. Proti kvalifikovaniu Recyklačného fondu ako orgánu štátnej správy svedčí aj zákonom vymedzený rozsah jeho pôsobnosti, ktorý je vo vzťahu k osobám povinným platiť príspevok do Recyklačného fondu charakterizovaný zákonnou pasivitou, pri ktorej nemá Recyklačný fond v oblasti platenia príspevkov do Recyklačného fondu žiadne kontrolné ani sankčné oprávnenia.

Navyše, ustanovením § 74 ods. 2 zákona o odpadoch je spod režimu všeobecných predpisov o správnom konaní vyňaté rozhodovanie o poskytovaní príspevkov z Recyklačného fondu podľa § 64 citovaného zákona. Záväzok Recyklačného fondu vrátiť zaplatený príspevok pri splnení podmienok podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch treba považovať za záväzok vzniknutý zo zákona (§ 489 Občianskeho zákonníka); v prípade neplnenia tohto záväzku rozhoduje vo veci súd podľa § 80 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Odporca poukázal na to, že navrhovateľ sa na Okresnom súde Bratislava III (sp. zn. 33 Rob/1291/06) domáhal vydania platobného rozkazu na zaplatenie sumy 1 076 014,- Sk (35717,121 €), teda sumy, o ktorej vrátení žiada vydať rozhodnutie v tomto konaní. Po vydaní platobného rozkazu a následkom odporu odporcu je uvedená vec na Okresnom súde Bratislava III vedená pod sp. zn. 25 Cb 142/06. Vzhľadom na návrh navrhovateľa na začatie konania podľa ustanovenia § 250t Občianskeho súdneho poriadku je konanie pred Okresným súdom Bratislava III podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku prerušené (uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 25 Cb 142/06-99 zo dňa 25. júla 2007) až do právoplatného rozhodnutia v predmetnej právnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa ustanovenia § 246 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku preskúmal návrh navrhovateľa ako aj administratívny spis odporcu a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 250t ods. 4 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy je upravené vo štvrtej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, v ustanoveniach § 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku so subsidiárnym použitím ustanovení prvej a druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa ustanovenia § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy začína na základe návrhu

na začatie konania, ktorého obligatórnu náležitosťou je tvrdenie navrhovateľa, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanovením právnym predpisom.

Orgánmi verejnej správy v zmysle ustanovenia § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 1 ods. 2 Správneho poriadku sú:

- orgány štátnej správy (štátne orgány),
- orgány územnej samosprávy,
- orgány záujmovej samosprávy,
- ďalšie právnické osoby ako aj fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Z uvedeného vyplýva, že orgánmi verejnej správy môžu byť popri štátnych orgánoch, samosprávnych orgánoch aj iné subjekty – fyzické a právnické osoby, ktorým zákon zveril rozhodovaciu právomoc v oblasti verejnej správy.

Pod pojmom verejná správa rozumieme určitý druh činnosti alebo inštitúciu, ktorá verejnú správu vykonáva. V prvom prípade ide o materiálnu definíciu a v druhom prípade o definíciu správy z hľadiska formálneho. Z materiálneho hľadiska je verejná správa činnosťou štátnych alebo iných verejných inštitúcií, ktorá svojim obsahom nie je činnosťou zákonodarnou ani súdnou. Z formálneho hľadiska sa kladie dôraz na inštitúcie, ktoré majú pôsobnosť a právomoc riešiť verejnú úlohu, pokiaľ nie sú zverené parlamentu alebo súdom (Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť. 5., rozšírené vydanie. Praha: C.H.Beck, 2003, s. 6-7).

Recyklačný fond bol zriadený zákonom o odpadoch ako neštátny účelový fond, právnická osoba so sídlom v Bratislave, ktorá sa zapisuje do obchodného registra. Na konanie podľa zákona o odpadoch sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (Správny poriadok) s výnimkou konaní uvedených v § 74 ods. 2 zákona o odpadoch, medzi ktorými sa však konanie a rozhodovanie o vrátení uhradeného príspevku do Recyklačného fondu podľa ustanovenia § 56 ods. 3 a ods. 4 zákona o odpadoch nenachádza. Vrátenie uhradeného príspevku podľa citovaných zákonných ustanovení nemožno subsumovať pod poskytovanie prostriedkov z Recyklačného fondu podľa § 64 citovaného zákona, prípadne ich stotožňovať, tak ako to tvrdí odporca. Účel každého z týchto zákonných inštitútov je odlišný (porovnaj § 56 ods. 3 a ods. 4, § 64 zákona o odpadoch). Na konanie a rozhodnutie o vrátení uhradeného príspevku do Recyklačného fondu podľa ustanovenia § 56 ods. 4 a ods. 3 zákona o odpadoch sa preto vzťahuje Správny poriadok a z neho vyplývajúce základné zásady správneho konania, lehoty na vydanie rozhodnutia, vydanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, prípadne procesného rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, režim opravných prostriedkov a podobne. Napokon pôsobnosť Správneho poriadku na oblasť vrátenia uhradeného príspevku do Recyklačného fondu vyplýva aj z ustanovenia § 1 ods. 1 Správneho poriadku, pretože zákon o odpadoch *expressis verbis* nevytlúčil pôsobnosť Správneho poriadku na uvedenú oblasť.

Recyklačný fond síce nie je orgánom štátnej správy, ani záujmovej alebo územnej samosprávy, je však inou právnickou osobou s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, ktorá rozhoduje o právach a povinnostiach iných fyzických a právnických osôb v rozsahu ustanovenom zákonom o odpadoch, na ktorého činnosť sa v zákonom vymedzenom rozsahu vzťahuje Správny poriadok. V predmetnej právnej veci je preto pasívne legitimovaným subjektom a spĺňa podmienky definície orgánu verejnej správy podľa ustanovenia § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 1 ods. 2 Správneho poriadku.

Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priet'ahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom návrhu na začatie konanie tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (napríklad III. ÚS 70/09, III. ÚS 282/08, I. ÚS 225/08).

Konanie pred odporcom sa začalo dňom doručenia žiadosti navrhovateľa o vrátenie preplatku na príspevku do Recyklačného fondu v komoditách železo a oceľ – odpady z kovových obalov (1 076 014,-- Sk) a plasty (264 840,-- Sk), t.j. dňa 01. marca 2005 (č. RZ 5259/2005). V zmysle ustanovenia § 74 zákona o odpadoch a § 49 Správneho poriadku správny orgán vo veci rozhoduje v určenej lehote:

- a) bezodkladne – v jednoduchých prípadoch,
- b) do 30 dní od začatia konania – v ostatných prípadoch, ak Správny poriadok neustanovuje inak,
- c) do 60 dní od začatia konania – vo zvlášť zložitých prípadoch,
- d) v lehote viac ako 60 dní od začatia konania – v prípadoch, keď nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v lehote 60 dní od začatia konania; túto lehotu primerane predlžuje odvolací orgán.

Z obsahu spisu predloženého odporcom vyplýva, že odporca bol v predmetnej právnej veci nečinný; bez vážneho dôvodu nekonal spôsobom ustanoveným zákonom o odpadoch a Správnym poriadkom. Odporca v konaní nevykonal zákonom predpísané úkony, nevydal vo veci rozhodnutie obsahujúce náležitosti podľa ustanovenia § 47 Správneho poriadku, proti ktorému by bol prípustný opravný prostriedok, ale vec vybavil len listom zo dňa 21. júla 2005, v ktorom uviedol, že žiadosť navrhovateľa o vrátenie preplatku na príspevku do Recyklačného fondu za rok 2004 nie je možné akceptovať.

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal odporcovi vo veci žiadosti navrhovateľa zo dňa 24. februára 2005 o vrátenie preplatku

zo zálohových platieb na príspevok do Recyklačného fondu za rok 2004 v komodite odpady z kovových obalov vo výške 1 076 014,-- Sk (35 717,121 €) konať a rozhodnúť v lehote 60 dní od doručenia tohto rozhodnutia (§ 250t ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Úspešnému navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 250t ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku priznal náhradu trov konania vo výške 163,28 €. Základná sadzba tarifnej odmeny a výška režijného paušálu boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška) v znení účinnom do 31. mája 2009, nakoľko išlo o úkony právnych služieb vykonané pred 01. júnom 2009 (§ 20a vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania vo výške 163,28 € pozostáva z nasledovných úkonov právnej služby:

- prevzatie veci a príprava (rok 2007) – 45,51 € (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky),
- návrh na začatie konania z 28. mája 2007 podľa ustanovenia § 250t Občianskeho súdneho poriadku – 45,51 € (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- vyjadrenie vo veci samej z 24. marca 2009 – 53,49 € (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2007 – 2 x 5,91 € = 11,82 €; v roku 2009 – 1 x 6,95 € (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky).

O vrátení súdneho poplatku vo výške 66,38 € (2000,-- Sk), zaplateného kolkovými známkami pri návrhu na začatie konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdnych poplatkoch), pretože navrhovateľ nebol povinný platiť súdny poplatok, nakoľko konanie vo veci nečinnosti orgánu verejnej správy je v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. i/ zákona o súdnych poplatkoch oslobodené od poplatku. Vrátenie súdneho poplatku bude realizovať Daňový úrad Malacky, príslušný podľa sídla poplatníka – navrhovateľa (§ 11 ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch) po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 05. novembra 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková